

Hyvinvointiteknologialaitteiden lainaaminen ja testaaminen mahdollista SeAMKissa

20.2.2025

Hyvinvointiteknologian artikkelisarjan kuudennessa julkaisussa tutustutaan hyvinvointiteknologialaitteiden lainaukseen ja siitä saatuihin huomioihin. Sarjan ensimmäisessä artikkelissa tutustuttiin Withings-älykelloon ja sen tuomiin mahdollisuuksiin turvata arkea. Sarjan toisessa artikkelissa kerrottiin insinöörien tarpeesta sosiaali- ja terveydenhuollossa. Sarjan kolmas artikkeli käsitteli etälaitteiden hyödyntämistä sairaanhoitajakoulutuksessa. Sarjan neljäs artikkeli toi esille Monialaisen teknisen asiantuntijuuden sosiaali- ja terveydenhuollon tukena. Sarjan viidennessä julkaisussa tutustuttiin Emfit QS -vuodeanturin hyötykäyttö kotihoidossa | Julkaisut @SeAMK käyttäen Seinäjoen kotihoitoa case-esimerkkinä.

Johdanto

Seinäjoki Home of Wellbeing (SeiHoOW) on kodinomainen ympäristö, jossa esitellään ja testataan erilaisia hyvinvointiteknologian laitteita. Laitteita käytetään muun muassa kotona asumisen tukemiseen, etähoitoon ja -ohjaukseen, fysioterapiaan ja kuntoutukseen. Lisäksi SeiHoW:ssa esitellään robotteja ja muita teknologioita, joita ei ole vielä laajasti käytetty sosiaali- ja terveydenhuollossa. SeAMK Wellbeing Labs -kokonaisuuden osana toimiva SeiHoW on hyvinvointiteknologialaitteiden lainaamisen tukikohta, joka mahdollistaa lainaajia löytämään uusia ratkaisuja jokapäiväisiin haasteisiin.

Erilaisten hyvinvointiteknologioiden käyttö lisääntyy jatkuvasti. SeAMKissa hyvinvointiteknologian käyttöä on lisätty mm. opetuksessa, sitä opetetaan kaikissa terveydenhuollon ja sosiaalialan koulutusohjelmissa.

Koulutusta tarjotaan myös yhteistyökumppaneille, jotta erilaisten laitteiden käyttö tulisi tutummaksi. Tämän myötä myös laitteiden lainaamiselle ja omatoimiselle opettelulle ja testaamiselle on tarvetta ja siksi, hyvinvointiteknologialaitteita annetaan myös lainattavaksi.

SeiHoW toimii living labina uusien ja olemassa olevien teknologioiden testaamisessa ja kehittämisessä. SeAMKin yhteistyökumppaneilla on mahdollisuus käyttää tätä ympäristöä kehitys- ja testaushankkeisiin yhdessä hyvinvointiteknologian monialaisen asiantuntijaryhmän sekä kumppaniekosysteemitoimijoiden kanssa. Laitteiden lainausprosessi on yksinkertainen ja maksuton.

Kuva 1. Seinäjoki Home of Wellbeing (SeiHOW) (kuva: Sami Perälä, 2025).

Laitelainaus

Laitelainauksille on tarvetta useilla eri asiakassegmenteillä. Kotona asuville asiakkaille on lainattu laitteita ja siten testattu erilaisia teknologioita tukemaan kotona asumista, jonka perusteella on saatu kokemuksia laitteiden toimivuudesta ikääntyvillä ja muistisairailla.

Työikäisille laitteita voidaan lainata kohdennetusti, yksittäisiä laitteita on lainattu erityyppisissä tilanteissa. Somnox-unirobottia on lainattu univaikeuksista kärsiville, Withings-kelloa rytmihäiriöasiakkaille ja Emfit QS -laitetta uusille kotihoitoasiakkaille. Lainattavien laitteiden kirjo on laaja ja mahdollisuudet tukea yksittäisiä lainaajia lisääntyvät jatkuvasti. SeAMKin opiskelijat ovat lainanneet useita erityyppisiä laitteita työharjoitteluun

eri yksiköissä, joka on tuonut uudenlaista tietoa myös terveydenhuollon yksiköihin. Opiskelijat voivat näin lainausprosessin ansiosta hyödyntää laitteita opinnoissaan ja lisätä samalla omaa teknologiaosaamista.

Tuloksia

Hyvinvointiteknologialaitteiden lainaustoiminta on ollut SeAMKissa käynnissä 2,5 vuotta. Laitteita on tänä aikana lainattu 60 kertaa ja erilaisia laitteita on ollut 18. Kaikkien laitteiden yhteenlaskettu lainauspäivien määrä on yli 600 (ka. 11,4 päivää). Suosituin laite on ollut VR-lasit, niitä on lainattu yhteensä 19 kertaa. Myös Paro-hyljerobotti (7), taikalattia (5), langaton stetoskooppi (4) ja Somnox-unirobotti (3) ovat olleet lainaajille kiinnostavia.

Parhaita esimerkkejä lainaustilanteiden tuloksista ovat mm: Emfitin vuodeanturi Emfit QS -vuodeanturin hyötykäyttö kotihoidossa | Julkaisut @SeAMK, jonka Seinäjoen kotihoito on ottanut käyttöönsä, Withings-älykello, joka on auttanut yhtä eteisvärinä-asiakastamme tunnistamaan oman ryhmihäiriötilansa Eteisvärinän tunnistaminen ja hoitaminen on tärkeää | Julkaisut @SeAMK ja Somnox, joka on auttanut yhtä käyttäjäämme unihaasteissa.

Pohdintaa

Sosiaali- ja terveydenhuolto digitalisoituu ja erilaisia järjestelmiä ja laitteita tulee käyttöön jatkuvasti. Myös tietoisuus niiden mahdollisuuksista lisääntyy, joka lisää tarvetta teknologioiden lainaamiselle. Mitä enemmän laitteita lainataan, sitä enemmän moniammatillinen tiimi myös oppii lainaustilanteista ja pystyy hyödyntämään osaamista laitteiden lainaamiseen. Lainauskokemusten avulla lainaustiimi voi parhaiten suositella ja auttaa uusia asiakkaita oikeiden teknologioiden valinnassa. Tärkeää on myös se, että on mahdollisuus testata teknologiaa ennen kuin käyttäjän tarvitsee ostaa sitä itselleen. Näin lainaaja näkee laitteen toimivuuden ja voi parhaassa tapauksessa valita tämän perusteella oikean laitteen, jonka voi sitten ostaa itselleen.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella digitaalisten palveluiden ja teknologian käyttö lisääntyy koko ajan. Sosiaali- ja terveysalan ammattilaiselta vaaditaan koko ajan enemmän teknologiaosaamista. SeAMKin hyvinvointiteknologian lainaustoiminta tukee myös tätä sekä yleistä alueellista kehitystä.

Lainausprosessin kokonaisuuden käynnistäminen vaatii rahaa laitteiden hankkimiseen, laajaa asiantuntijuutta ja sopivat tilat, joka voi olla haaste. Tämän tyyppinen toiminta sopii hyvin ammattikorkeakoululle, jonka tehtävänä on valmistaa tulevaisuuden osaajia ja tukea alueen yritystoimintaa.

Lähteet

SeAMK Wellbeing labs. (Haettu 10.2.2025). Laitelainaus.
https://wellbeinglabs.app-staging.seamk.hion.dev/hyvinvointiteknologia/palvelut/

SeAMK Virtuaalilaboratorio (Haettu 11.2.2025).
https://wellbeinglabs.app-staging.seamk.hion.dev/hyvinvointiteknologia/seihow-alykoti/**Sami Perälä**

kehittämispäällikkö
SeAMK, hyvinvointi ja luovuus

Arttu Mustajärvi
TKI-asiantuntija
SeAMK, hyvinvointi ja luovuus